

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11126900>

GEODEZIK MA'LUMOTLARNI QAYTA ISHLASH

Abdiraxmatov Nuriddin Abdiraxmatovich

Qarshi muhandislik iqtisodiyot institute o'qituvchisi

abdiraxmatovich1983@mail.ru

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada bugungi kunda dolzarb bo'lib borayotgan kadastr kartalarini yaratishning yangi bosqichlari haqida so'z yuritiladi.

***Kalit so'zlar:** kadastr, kartalarni yaratish, texnologiya, iqtisodiy aniqlash, dasturlar, jismoniy shaxslar, integratsiya, elektron shakl.*

АННОТАЦИЯ

В данной статье речь пойдет о новых этапах создания кадастровых карт, которые становятся актуальными на сегодняшний день.

***Ключевые слова:** кадастр, картографирование, технология, экономическое определение, программы, физические лица, интеграция, электронная форма.*

ABSTRACT

This article will focus on the new stages of creating cadastral maps, which are becoming relevant today.

***Keywords:** cadastre, mapping, technology, economic definition, programs, individuals, integration, electronic form.*

KIRISH. Geodezik ma'lumotlarni qayta ishlash uchun quyidagi harakatlar kerak bo'ladi:

Mavjud geodezik ma'lumotlarni tushuning va ularni aniqlang. Bu, topografik xaritalar, koordinatalar, yuqori cheklov ma'lumotlari, yo'nalishlar va boshqa geodezik ma'lumotlarni o'z ichiga oladi. Ma'lumotlarni tahlil qilish, ularni statistik analiz qilish, o'zgarishlarni aniqlash va o'rganishning bir qator usullarini qo'llang. Bu, ma'lumotlar to'plamidan foydalanishning eng samarali yo'llaridan biri.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA. Geodezik ma'lumotlarni qayta ishlashning ilmiy asoslarini o'rganish uchun quyidagi adabiyotlarda batafsil ma'lumotlar keltirilgan:

"Adjustment Computations: Spatial Data Analysis" - Charles D. Ghilani, Paul R. Wolf.

Bu kitob, geodeziyada ma'lumotlarni to'g'ri ishlash, to'g'ri ko'rsatkichlarni aniqlash va ko'rsatkichlarni to'g'ri qilishning muhim tushunchalarini o'rganishga yordam beradi.

"Geodesy" - Wolfgang Torge.

Bu asar, geodeziyaning asosiy prinsiplarini va metodlarini ta'riflaydi, shuningdek, geodeziyada ma'lumotlarni to'g'ri ishlashning asosiy tushunchalariga kirish beradi.

"Geodetic Deformation Monitoring: From Geophysical to Engineering Roles" - Sergio Negusini, Fulvio Silvio Fratarcangeli.

Bu kitob, geodeziyaning konkret vazifalariga, masalan, deformatsiyani monitoring qilishga qaratilganlarga tegishli bo'lib, bu sohada qo'llaniladigan usullar va texnologiyalarni ta'riflaydi.

NATIJALAR. Geodezik ma'lumotlarni qayta ishlashning odatda quyidagi natijalarga ega bo'lamiz:

To'g'ri ko'rsatkichlar va aniqlik: Geodeziya ma'lumotlarini qayta ishlash natijasida odatda ko'rsatkichlar va ma'lumotlar to'g'ri aniqlanadi va aniqroq bo'ladi. Bu, dastlabki ma'lumotlarning noaniq bo'lishini va xatoliklarini tuzatish uchun muhimdir.

Yangi ma'lumotlarning aniqlik va to'g'riligi: Qayta ishlash natijasida yangi ma'lumotlar to'g'ri tuzatiladi va to'liqlik bilan ta'minlanganligi ehtimol. Bu, dastlabki ma'lumotlarning to'g'ri emasligini aniqlash va qo'shimcha xatoliklarni tuzatishda yordam beradi.

To'g'ri tahlil va natijalar: Geodeziya ma'lumotlarini qayta ishlash, ularga asosiy tahlil va analizlar qo'shadi. Bu natijalarda to'g'ri ko'rsatkichlar va qarorlar qabul qilishda yordam beradi.

Ma'lumotlar integratsiyasi: Geodeziya ma'lumotlarini qayta ishlash, ularni boshqa ilovalar bilan integratsiya qilishni osonlashtiradi. Bu, turli sohalarda ma'lumotlarning birlashtirilishi va integratsiyasi lozim bo'lgan jarayonlarda yordam beradi.

Monitoring va nazorat: Geodeziya ma'lumotlarini qayta ishlash, ob'ektlarni monitoring qilish va nazorat qilish uchun muhim asosiy ma'lumotlarni ta'minlaydi. Bu, yer osti ob'ektlarining o'zgarishlarini kuzatish va ma'lumotlar bazasini yangilashga imkon beradi.

MUHOKAMA. Geodezik ma'lumotlarni qayta ishlashning muhokamasi natijasida quyidagi xulosalarga kelamiz:

To'g'ri va aniqlik: Geodezik ma'lumotlarni qayta ishlash, ularning to'g'riligi va aniqlik darajasini oshiradi. Bu natijada, dastlabki ma'lumotlarning to'g'ri ko'rsatkichlarga ega bo'lishi va qo'shimcha xatoliklarning miqdori minimallashtiriladi.

Boshqa ilovalar bilan integratsiya: Qayta ishlangan ma'lumotlar, boshqa ilovalar bilan integratsiya qilinadi. Bu, boshqa sohalarda ma'lumotlar bazasini o'zlashtirish, tahlil qilish va yangi ilovalar yaratishga imkon beradi.

Monitoring va nazorat: Geodeziya ma'lumotlarini qayta ishlash, ob'ektlarni monitoring qilish va nazorat qilish uchun muhim ma'lumotlarni ta'minlaydi. Bu, o'zgarishlarni kuzatish, muammolarini aniqlash va jarayonlarni optimallashtirishda juda muhimdir.

Analiz va natijalar: Qayta ishlangan ma'lumotlar tahlil qilingan va asosiy natijalar olingan bo'lishi muhimdir. Bu natijalar, dastlabki ma'lumotlarning tahlilini va qo'shimcha izohlarini o'z ichiga oladi va qarorlarni qabul qilishda yordam beradi.

XULOSA. Bu natijalar, geodeziya sohasidagi ma'lumotlarni qayta ishlashning keng imkoniyatlarini, yuqori aniqlik darajasini va samarali foydalanishni namoyon qiladi. Geodeziya sohasidagi bu amaliyotlar, muhim ma'lumotlar to'plamini yangilash va sohadagi ish faoliyatlarini samarali va samarali qilishga yordam beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Jo'rayev D.O. Geodezik o'lchashlarni matematik qayta ishlash nazariyasi. 1 – qism: o'lchashlar xatoliklari nazariyasi. O'quv qo'llanma. T., TAQI 2000
2. Abdiraxmatov N.A., Mirzayev J.O. [Geodezik o'lchashlardagi xatolarni bartaraf etishga tavsiyalar](#). Research And Education. 2023/11/30
3. Bozorov M.M., Mirzayev J.O., [Geodezik o'lchovlarning aniqligini oshirish usullari](#). Research And Education. 2023/11/30
4. Bozorov M.M., Mirzayev J.O., Habibullayev M. [Qurilish-montaj ishlarida geodezik sifat nazorati](#). Research And Education. 2022/11/1
5. Yakubova G.L., Mirzayev J.O., Beknazarova X.S., [Boshlang'ich sinf o'quvchilarida miqdoriy tushunchalarni shakllantirish usullari](#). Research And Education 2023/10/30
6. Mirzayev J.O., Bazarov M.M., Irnazarova N.I., [Geodeziyadagi muammolarni qanday hal qilish mumkin?](#) Research And Education. 2023/2/28
7. Mirzayev J.O., Jo'rayeva G., [Yosh mutaxassislar uchun geodezik ishlar haqida. Interpretation and researches](#). 2024/2/18
8. Mirzayev J.O., Sharapova Sh., [Geodeziya fanini o'qitishda vujudga keladigan muammolarni bartaraf etish. Interpretation and researches](#). 2024/2/18